

Informatieblad Herstelrecht na een strafbaar feit

Mediation in Strafzaken en Herstelbemiddeling

Herstelrecht biedt betrokkenen bij een (mogelijk) strafbaar feit, onder wie slachtoffers, verdachten, veroorzakers en veroordeelden, de mogelijkheid om de gevolgen te herstellen. Het kan gaan om emotionele, fysieke, materiële en immateriële schade. Professioneel begeleid contact tussen partijen geeft deelnemers de mogelijkheid om vragen te stellen en antwoorden te geven, te vertellen wat de impact is geweest, ieders kant van het verhaal te vertellen, excuses aan te bieden en waar gewenst afspraken te maken. Vanuit de gedachte dat dit bijdraagt aan herstel van de deelnemers.

In dit informatieblad worden beide herstelvoorzieningen uitgelegd voor professionals.

Als sprake is van een strafbaar feit zijn er twee herstelrechtvoorzieningen beschikbaar: Mediation in Strafzaken of Herstelbemiddeling. Zowel volwassenen als jeugdigen kunnen hier gebruik van maken.

Gemeenschappelijke uitgangspunten

Deelname aan zowel Herstelbemiddeling als Mediation in Strafzaken is vrijwillig, de inhoud van het contactproces is vertrouwelijk. Zonder toestemming van de deelnemers wordt geen inhoudelijke informatie gedeeld met strafrechtelijke instanties of anderen. De begeleiding van het contact is in handen van een professionele bemiddelaar of van gespecialiseerde strafmediators. Voor beide voorzieningen geldt dat zij maatwerk leveren.

Wanneer Mediation in Strafzaken en wanneer Herstelbemiddeling?

Mediation in Strafzaken maakt onderdeel uit van de strafrechtprocedure: er wordt op de uitkomst gewacht zodat deze meegenomen kan worden in de strafzaak. Herstelbemiddeling staat los van het strafproces: de uitkomst van de bemiddeling weegt niet mee in de strafzaak.

Mediation in Strafzaken: alleen in vervolgings- en berechtingsfase

Mediation in Strafzaken vindt plaats in de vervolgings- en berechtingsfase; ligt de zaak ter beoordeling bij een officier van justitie of is de zaak onder de rechter, dan wordt eerst Mediation in Strafzaken onderzocht. Bij jeugdige verdachten gebeurt dit in een zo vroeg mogelijk stadium. Gaan betrokkenen in op een aanbod van mediation, dan wacht een officier van justitie of rechter met het nemen van een beslissing over de strafzaak, tot de uitkomst kan worden meegewogen in het besluit over (verdere) vervolging en/of het vonnis. Start of slaagt mediation niet, dan heeft dit geen verdere gevolgen voor de strafzaak.

Mocht er geen verwijzing zijn naar Mediation in Strafzaken, of mediation start of slaagt niet en slachtoffers en/of verdachten hebben wel een herstelbehoefte, dan kunnen zij alsnog kiezen voor Herstelbemiddeling.

Herstelbemiddeling: in elke fase mogelijk

Herstelbemiddeling maakt geen onderdeel uit van het strafproces en is daardoor niet gebonden aan een specifieke fase. Deze voorziening, uitgevoerd door Perspectief Herstelbemiddeling, is dan ook altijd mogelijk: kort na het incident maar ook nog jaren later. Wel houdt de organisatie rekening met de fase waarin het strafproces zich bevindt: ligt de zaak nog ter beoordeling bij een officier van justitie of moet de zitting nog plaatsvinden, dan wordt eerst de mogelijke inzet van Mediation in Strafzaken onderzocht.

Kenmerken en verschillen Mediation in Strafzaken en Herstelbemiddeling

Wat is de juiste voorziening voor mijn cliënt?

Beide voorzieningen dragen er gezamenlijk zorg voor dat slachtoffers en verdachten, veroorzakers en veroordeelden die in contact willen komen met elkaar, bij de juiste voorziening uitkomen. Daarbij wordt op basis van bovenstaande kenmerken en verschillen bepaald welke voorziening passend is.

Hoe aanmelden?

Mediation in Strafzaken: Alleen een officier van justitie of rechter kan verwijzen naar mediation. Andere betrokkenen of professionals kunnen bij het OM, het mediationbureau of de

rechter de wens kenbaar maken dat in hun zaak naar mediation wordt verwezen. De Raad voor de Kinderbescherming kan rechtstreeks aanmelden bij het mediationbureau. In alle gevallen: naam en zaaksnummer volstaat.

[Mediation in strafzaken | Rechtspraak](#)
[Mediation in strafzaken | OM](#)

Herstelbemiddeling: Betrokkenen zelf en alle professionals die instemming hebben van hun cliënt, kunnen rechtstreeks aanmelden via het online-formulier op de website van Perspectief Herstelbemiddeling. In dit formulier wordt gevraagd naar contactgegevens, informatie over de aanleiding en een eventueel strafproces.

[Perspectief Herstelbemiddeling](#)

Aanbieders

Het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak geven samen uitvoering aan Mediation in Strafzaken, Perspectief Herstelbemiddeling is de organisatie die Herstelbemiddeling begeleidt. Beide voorzieningen worden gefinancierd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Deelname is hierdoor voor betrokkenen kosteloos.

Meer informatie over beide voorzieningen vindt u hier:

[Mediation in strafzaken | Rechtspraak](#)
[Mediation in strafzaken | OM](#)
[Perspectief Herstelbemiddeling](#)

Mediation in Strafzaken	Herstelbemiddeling
Alleen mogelijk tijdens het strafproces.	Kan altijd. Is sprake van een strafproces, dan is bemiddeling mogelijk nadat mediation is onderzocht en niet mogelijk of gewenst gebleken.
Alleen een officier van justitie of rechter kan naar mediation verwijzen.	Slachtoffers, verdachten, veroorzakers of veroordeelden kunnen zichzelf (online) aanmelden of met hulp van een professional.
Start zodra beide partijen instemmen.	Start met de aanmelding van één gemotiveerde partij.
Vindt plaats gedurende een afgebakende periode (richtlijn: zes weken).	Is niet aan doorlooptijd gebonden.
Begeleid door strafmediator(s).	Begeleid door een bemiddelaar.
Contact tussen verdachte en slachtoffer vindt plaats via een gesprek.	Naast een gesprek zijn ook andere vormen van contact mogelijk, bv. een briefwisseling, pendel-bemiddeling of groepsherstelbijeenkoms.
Het gesprek vindt plaats in een gerechtsgebouw.	Contact tussen betrokkenen vindt plaats op locaties die deelnemers bepalen, in afstemming met de bemiddelaar.
Afspraken worden vastgelegd in een slotovereenkomst, die wordt toegevoegd aan het strafdossier.	Een inhoudelijk verslag dat met derden gedeeld kan worden, is mogelijk als deelnemers dit zelf wensen.
De officier van justitie of rechter houdt rekening met de uitkomst van mediation.	
Bij het mediationgesprek kunnen ouders of (professionele) vertrouwenspersonen aanwezig zijn.	Naast slachtoffer en verdachte/dader kunnen ook mensen uit het eigen netwerk en/of professionele hulpverleners in het traject worden betrokken.

Dit informatieblad is een uitgave van het
ministerie van Justitie en Veiligheid | Directie Communicatie
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

November 2021 | RH

Aan de inhoud van dit informatieblad kunt u geen rechten ontleen